

saa dog i alt Fald nogenlunde tilfredsstillende ved en saadan Forandring i Lovgivningen som den, hvortil jeg nylig har hentydet, men de Medlemmer derimod, som mene, at der bør være en, om end begrændset, saa dog almindelig Frihed tilstede, saaledes som Forslagsstillerne ville have, ville neppe kunne lade sig nøie med de Forandringer, hvortil jeg har henpeget, og jeg har jo her fornemmelig haft Opfordring til at udtale mig om Forslaget, saaledes som det foreligger. Hvad nu angaar det Spørgsmaal, hvorvidt der for Alle skal aabnes en almindelig Frihed til Lægevirksomhed, skal jeg begynde med at sige, at de Indskræntninger, som de ærede Forslagsstillere i den Henseende have gjort, og som jeg forsaavidt i høj Grad paaskønner og anerkjender, dog ikke ere fyldestgørende for mig; jeg tror ikke, at man ved dem opnaar tilstrækkelig Betyggelse imod de Færet, som jeg besyngter af den almindelige Frigivelse af Lægevirksomheden. Det er jo muligt, at man kan faae andre Garantier, men i hvad der foreligger, er der som sagt ikke nogen tilstrækkelig Garant, og her fremkommer da det Spørgsmaal, som ligger imellem de ærede Forslagsstillere og mig. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds udtalte, at der ikke var nogen Fare ved at give Lægevirksomheden fri; thi, sagde han, der er nu Kvassalvere, ligesom der for Fremtiden vil blive Kvassalvere, og hele Forskjellen er kun den — det var omtrent hans Tankegang — at det nu er forbudt at praktisere, men at det for Fremtiden bliver tilladt; faktisk bliver Forholdet det samme, thi der bliver ikke flere Kvassalvere. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds mente, at Tilstanden var saa langt fra at ville blive værre, at den snarere vilde blive bedre; thi, sagde han, nu ligger Færet deri, at det er forbudt at være Kvassalver, og Kvassalverne maa derfor drive deres Færd i Hemmelighed; de maa omgive sig med noget vist Mystik, og dette Mystiske over mange Gange en Tiltrækning, som den aabne Fremtræden ikke vil have; den aabenbare Fremtræden vil ganske anderledes hidføre Kritik. Dette var omtrent hans Tanke, og noget Lignende yttrede den ærede Ordfører, idet han gjorde den Sætning gjældende, at hvad der er daarligt og slet, hvad der ikke hviler paa sand Dygtighed og Sindsfag, vel maa ske kan blænde for Dieblisset, men det har ingen Udsigt til at være ved i Længden. Jeg vil imidlertid i denne Henseende først bede de Herrer at betænke, at der i denne Sætning ligger en Indrømmelse af, at der dog kunde være Grund til at frygte for, at man for en Tid lod sig blænde og forvirre, og dernæst vil jeg minde om, at det, hvorom det her gjælder, det, som er Kræften for denne Forvildelse, denne Skuffelse, det er Liv og Selbred. Det er netop farligt at sige: Vi maa finde os i nogen Tids Skuffelse og Feiltagelse, thi gennem Kritik og gennem Frihed naae vi endelig til det store,

tilfredsstillende Resultat; det er netop denne Mellemtilstand, der kan være fuld af Død eller i alt Fald af Sygdom. Var jeg imidlertid enig med de ærede Medlemmer, havde jeg den Fortrosthed, som de ærede Medlemmer for Svendborg Amts 6te Valgkreds og for Aalborg Amts 5te Valgkreds have, at man ikke vilde fremkalde en Forvælgelse af Antallet af Kvassalvere, og at man værtimod at forsøge deres Betydning vilde drage Sigebunden fra dem, vilde jeg selvfølgelig stille mig anderledes; end jeg nu gør; men jeg har ikke denne Tro; jeg har en anden Opfattelse af disse Spørgsmaal, og jeg vil minde de Herrer om, at det er mig, som i paakommende Tilfælde skal bære Ansvar, dersom der udkommer en Lov, som i Modsetning til den nu bestaaende Lovgivning bortkaster de Stranker og Garantier, som man hidtil har anset det for rigtigt at opstille for at værne om Samfundet i sanitær Henseende. Dersom Følgen deraf blev Udbredelse af Smitte, og at mange enkelte Personer og Familier bleve ulykkelige, vilde Ansvaret komme til at paahvile mig, thi det er mig, som skal sætte mit Navn under Loven. Derfor kan Ingen fortænke Justitsministeren i, at han ikke, naar han ikke er naaet til den Overbevisning som de ærede Medlemmer, kan være med til at fremkalde en saadan Forandring, som kan have den store Betydning, jeg her har gjort gjældende. Hovedpunktet i mit Foredrag i forrige Møde var, hvad der ogsaa af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds blev erkjendt for at være det Alvorlige ved Sagen, at jeg ikke kunde gaa ind paa, at man ved at frigive Lægevirksomheden skulde udfatte sig for i større eller mindre Omfang at miste den Garant for vort Sundhedsvesen, som ligger i at have Lægehjælp, som med Rette kun pøes af kontrolerede og under Tilsyn stillede Personer. Jeg har gjort opmærksom paa, at man, i det Dieblit man fuldkaster den nu bestaaende Ordning, udsætter sig for at tabe de Midler, hvoraf man nu er i Besiddelse, til at komme paa det Reine med, hvorledes Sygdomsforholdene udvikle sig her i Landet, og til hurtig og tidlig at komme til Erkjendelse af, hvorvidt der er Fare tilstede, navnlig for en Smitte-sygdom; man affæret sig derved fra at kunne, saavidt det overhovedet er muligt, i rette Dieblit kontrolere og blive opmærksom paa, hvor der skjuler sig Forvælgelser. Derfor har jeg sagt, at naar man ikke vil nøies med saadanne mindre Forandringer, som jeg har antydet, hvad Spørgsmaalet om Straffens Omraade angaar, naar man vil have en principiel Forandring af hele Forholdet, bageset paa fuldstændig Frihed for Alle til uden Hensyn til Examen eller Bevilling at øve Lægevirksomhed, saa kan eller bør en saadan Forandring ikke ske undtagen i Forbindelse med en Omordning af vort Sundhedsvesen i det Hele. Det er muligt, at man, naar dette blev omdannet, kunde sikke sig saadanne Midler til at